

Bilim diyenler

“Cumhuriyet dönemine ilişkin bazı eleştiriler gündeme gelince ‘mürşit’ (yol gösterici) olduğu söylenen bilimsel tutum alıyıyor, yasaklı bir öfke bunun yerini alıyıyor.”

Oral ÇALIŞLAR

AB bıktırdıysa?

“Bugün bir kısmı hâlâ tutuklu olan ulusalcılar haklıymış diyecek halimiz yok. Yeter ki biz demokrasi, özgürlük ve refah yolunda ilerleyelim, yolumuz mutlaka AB ile kesişecektir.” İhsan DAĞI

Küfür tebliği

“Edebiyat okurları sevdiği, beğendiği yazarı okur, beğenmediğiyle ilgilenmez. Oysa gazete okuru beğenmediği, sevmediği gazete yazarısını hem okur hem de ona küfredir.” Özdemir İNCE

EDITORIAL

Ayşem!

Prof. Dr. Gülüz Beşe ERGİNSOY
Fotoğraf Sanatçısı,
MSGSÜ Sosyoloji
Bölümü Öğretim Üyesi

gitti, “sarı yazma”sını bağladı, turşularını kurdu, domateslerini kuruttu, pekmezlerini

reçellerini yaptı, mantarlarını topladı, mantılarını açtı, evini yeniledi. Akademik aşamalarda yükseltilmelerimde, Ayşem’in de katkısı vardır. O bana Loç’u anlattı, başka anlatıcılar buldu.

“Taslak”lar (Şimşir ağacından yapılacak tahta kaşığın yontulmamış hali) verdi anneannesi, vasıflarının bir örneğini anlatmak için. Kitaplarımda, makalelerimde yazdım... Sempozyumlarda sunduğum bildirilerde onu ve çocuklarını tanıttım. Beraber kürsüye çıktık. Ben başımla beraber Ayşem’e, kökenlerine, emeğine gereken saygıyı gösterdim. Ya Loç Vadisi’ne gerekli saygıyı göstermesi gereken diğer kamu kurumları... “Rant” için kıvranan, çıkar peşinde koşan

çıldırılmış insanlar; onların yanıtları ne olacak? Loç Vadisi’ne Hidroelektrik santrali

NE KARIM NE KIZIM

Hatta kimi evde çalışanlar, cam silerken düştüler ve öldüler. Bunlar, 2000’li yıllarda İstanbul’da oldu. Eşler hep seyretiler. Ne karım, ne kızım dediler. Kızlar ve karılar para getirdiği sürece sessiz kaldılar. Ancak şimdi onlar da eşlerinin yanındalar.

Ayşem, kökenlerini hiç kendi deyişi ile “saylamazlık” etmedi. Fırsat buldukça her yaz, her bayram köye evine

AYŞEM’in anlatısını, Habertürk Gazetesi’nin 17 Ekim 2010, Pazar günü, 29. sayfasında “Loç Vadisi halkı

çıldırma üzere” başlıklı yazısında tekrar yeniden, yepyeni boyutları ile okudum. Ayşem Loç yöresinde ailesiyle yaşarken, on çocuğunun annesine aşk şiirleri dizen, maniler yazan ve bence Loç’un Hitit uygarlığı ile bağlantılı köklerinden gelen babasını trafik kazasında yitirdi. Annesi ile beraber kardeşlerinin sorumluluğunda en büyük pay sahibi abla olarak, 11 yaşında İstanbul’a çalışmaya geldi. Ben Ayşe’yi 19 yaşında iken evime işe aldım. Halası ve teyzesi, yıllarca annemin evinde çalışmıştı. Aileyi çok iyi tanıyorduk. Onlar kuşak kuşak bizim evlerde çalışıyorlardı, biz de onları kuşak kuşak tutuyorduk.

O BİZİM KIZIMIZDI

Sıra Ayşem’le bana gelmişti. Anneannesi, annemin evinde çalışmıştı, torun olarak o da benim evimde başladı. Çocuklarımla beraber büyürken, onları da büyüttü. Ayşem evde çalışan “kadın” değildi, ben de bazılarının

Ayşem, kökenlerini hiç kendi deyişi ile “saylamazlık” etmedi. Her yaz, fırsat buldukça her bayram köye evine gitti, “sarı yazma”sını bağladı, turşularını kurdu, domateslerini kuruttu, pekmezlerini reçellerini yaptı, mantarlarını topladı, mantılarını açtı, evini yeniledi. Akademik kariyerimde Ayşem’in de katkısı vardır

WEB günlüğü BLOG

PANDA SEFASI

BULUNMAZ Hint kumaşı sendromu sadece insanlarda değil hayvanlarda da oluyormuş, ilgi ve sevgi üzerinde olunca şımarıp, işi savaştırmak yaratılanların doğasında varmış. Rahat bırakın şu hayvanları artık! Çiftleşsinler diye gözlerinin içine bakınca şımarmalarına artı olarak, belki de utaniyorlardır. Dön arkayı çekik gözülü hanım teyze. Edep ya hu!

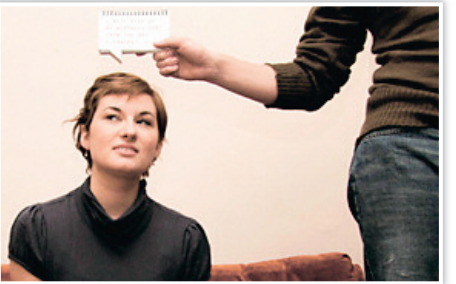
<http://adabihaserat.blogspot.com/>

ONE FROM THE HEART

İŞTE bir aşk filmi. Kabul edelim film eski bir film (1982) ama hâlâ izlenince farklı ve güzel olduğunu hatırlattırıyor... Çok eskiden izlediğim bu filmi tesadüf eseri bir kez daha izledim ve aynı tadı aldım. Özellikle farklı bir aşk konusu arıyorsanız bu filmi size önerebilirim, ayrıca filmin müziklerini de unutmamak lazım..

<http://filminceleme.blogspot.com>

RANDOM COMMENT BOOK

MICHIGAN’lı tasarımcı James O’Briant, herkesin gelişigüzel düşünce ve yorumlarını aktarmak konusunda başarılı olmadığını öne sürerek Random Comment Book adlı bu sevimli kitabı tasarlamış. Çaktırmadan arkadaşınızın yanına yaklaşıyor, kafasının üstüne tutuyor eğlenceli kareler yakalıyorsunuz.

<http://www.jiklet.com>

ZİNCİRLENMİŞ HAYVAN

SAFAK sökmeden güne başlıyoruz bir süredir. Güne erken başlamak iyi ancak dünyaya sisler ardından bakarken, birbiri ardına sıralanan istekler bombardımanına tutulmak çok yorucu. “Anne çiş, anne kahvaltı, hatta anne çikolata ve dondurma, anne televizyon, anne su, anne kaka!” gibi Selim’in isteklenmelerine Kerim’in devamlı vızıltıları eşlik etmekte. Bir gün, iki gün idare edebiliyorum da üçüncü günde infilak noktasına geliyorum illa ki!

<http://delianne.blogspot.com>

Bu sayfada yayınlanmasını istediğiniz yorumlarınızı, bir fotoğrafınızla birlikte editorial@htgazete.com.tr’ye gönderebilirsiniz.

Talimhane’nin bıçkın tekiri

İSTANBUL’da pastırma yazının son günleri... Talimhane’nin ‘bıçkın’ tekiri, güneşin altında sımsıcak olmuş motosiklet selesine yan gelip uzanmış. Biraz keyif çatmak istiyor anlaşılır. Ama tedbiri de elden bırakmak olmaz; ne de olsa serde kedilik var. “İnsanoğlu, ne yapacağı bilinmez” diye aklından geçirir gibi, kulaklar olası bir tehlikeye karşı kısılmış. Haklısın be dostum; göz yummaya gelmez bu insanoğluna. Huy-lusu var, huysuzu var!

■ Fotoğraf: Fatih SARIBAŞ/HABERTÜRK

Savaşı anlamak: ‘Ölüleri gömün’

BİR sinema filminde savaşı anlatmak, betimlemek, kötülüklerini yansıtmak oldukça kolaydır. Bunun için etkileyici efektler kullanmak, gerçekçi bir savaş atmosferi yaratmak, şiddeti olduğu gibi göstermek gibi çeşitli yollar var. Ancak iş tiyatroya gelince bunun o kadar kolay olmadığı, küçücük bir sahnede yapabileceklerinizin kısıtlı olduğu bir gerçek. Dün akşam izlediğim “Ölüleri Gömün” adlı oyun, savaş ve etkilerinin tiyatrodan nasıl yansıtılabileceğinin güzel bir örneği. Harika kullanılmış ışık, ses ve dekor, insanı savaşın içindeymiş gibi hissettiriyordu. Kimilerine belki ani silah sesleri ve aşırı yüksek sesli müzikler rahatsız edici gelmiş olabilir, ancak bence savaşı anlamak ve yaşamak için gerekli öğelerdi bunlar.

Irwin Shaw’ın bu oyunu aslında Amerikan ordusunu anlatsa da içerdiği maddelerle evrensel olabilecek, tüm dünyaya uygulanabilecek bir oyun. Ordu generallerin emriyle 24 dönümlük bir araziye işgal için giderken hayatını kaybeden 6 genç erin gömülmesiyle başlayan oyun. Savaşın yüzü kendini göstermiş, askerler arasında disiplinsizlik baş göstermiş ve o çok renkli, harika gösterilen askerliğin aslında nefret edilesi bir şey olduğu anlaşılıyor. İşte burada ölü gömücülük yapan bir asker,

Ata İsmet ÖZÇELİK
Bilgisayar Mühendisi

politikacılar, pompalanan milliyetçilik/vatanseverlik, din adamlarının savaşı fırsat bilip ön plana çıkarmaya çalışması ve sömürmesi, bu işten para kazanan silah tüccarları, borsacılar, savaş sırasında sadece hükümetin istediğini yazabilen ve sansüre uğrayan gazeteciler... Liste uzayıp gidiyor. Ama sonuçta ölen erlerden birinin dediği gibi “Generalin biri haritada bir toplu iğne işaretledi diye hepimiz öldük”. Savaşın acı gerçeği de bu olsa gerek, 20’li yaşlardaki gençler, çocukluklarından yeni çıkmışken, daha henüz dünyayı tanıyıp yaşamaya başlamışken, başkalarının savaşına, savaşmaya şarkılarla-türkülerle, kahramanlık masallarıyla gönderiliyor.

Ölenlerin ardından ağlayan kadınlar da anlatılıyor oyunda, evet zaman zaman ajitasyon içerse de savaşın gerçekleri bu. Anneler, eşler, sevgililer, kız kardeşler... Hükümet bu kadınları bulup gömülmeye razı olmaları için

onlarla konuşmalarını istiyor. Tek tek diyaloglarını izliyoruz, annenin ölen oğlunun parçalanmış olsa da yüzünü son bir kez görme isteğini, eşinin yaşarken hiçbir zaman tam olarak anlayamadığı eşini öldükten sonra anlamaya çalışmasını, uzun yıllar boyu görmediği ve aslında sevmediği erkek kardeşiyle yüzleşmesini, tamamen kendini tatmin için gelmiş sevgililerden birini ve hayatı boyunca hep zorluk çekmiş, sefalet içinde yaşayan bir eşin kocasını kaybettiğini sonra daha da zora girmesi gerçeğini...

Oyunun sonunda da oldukça etkileyici bir şeytan çıkarma benzeri sahne izliyoruz. Burada din adamının sesi gerçekten vurucu; tabii kullanılan ışıkların ve dekorun da hakkını teslim etmek gerekiyor, fazlasıyla geriliyorsunuz. Yıllar boyunca savaşın güdülerinden biri olan kitlelerin afyonu dinin toplum üzerindeki etkisini anlamak güç değil.

Kalabalık kadro, çok iyi olmayan bir çeviri ve bazı zayıf oyunculuklar eleştirilebilir; hatta bazı diyaloglar klişe bulunabilir, ancak oyunun antimilitarizmi başarılı bir şekilde anlattığı ve gerekli mesajı verdiği ve bunu yaparken yarattığı atmosferin tüyler ürperttiği bir gerçek. Festivalde de büyük ilgi gören tek perdelik bu oyunu mutlaka izleyin.

“Savaşlar, ölüler toprağa gömülüp unutulduktan sonra kazanılır.”

Tekrar eden durumlar

BAZEN hayat bir bilgisayar oyunu gibi geliyor. Bir seviyeyi atlamadan öbür seviyeye geçemiyorsunuz. O seviyeyi geçene kadar da hep aynı tipte karakterler karşınıza çıkıyor. Gelenin tipi değişse de sizi hep aynı yerinizden vuruyor, sizi hep aynı şekilde incitiyor.

Sizi inciten şey her ne ise, onu bir de genellediniz mi, o zaman işler iyice karışıyor: “Bütün erkekler, kadınlar, patronlar birbirinin aynısıdır” gibi. Halbuki onu birçokları içinden siz çıktınız ve seçtiniz. Onunla yola devam etmeye siz karar verdiniz.

İşin püf noktasını keşfedip bulunduğunuz seviyeyi atlayana kadar hep aynı tiplerle oynamaya devam ediyorsunuz. Gözden kaçırdığınız şeyi bulup düzeltene kadar...

Bütün bu ayrıların içinde artık yeniyse merhaba demek istiyorsanız, yapabileceğiniz birkaç şeyi hemen burada sıralayayım:

Tepkilerinizi değiştirin. Karşınızdaki kişiye kızmaya başladığınızı fark ettiğinizde genelde ne yapıyorsanız, gidin hiç yapmadığınızı bir şey yapın. Mesela gidip dışlarınızı fırçalayın. Böylece kendini tekrar eden döngüyü kırarak, otomatik tepki vermeyi bırakacaksınız. Tepkilerinizi yönetmeye başlayacaksınız.

İletişimle ilgili neyi farklı yapabileceğinize bakın. Her olumsuz duygu, karşılanmamış bir ihtiyaçtan doğar. Diyelim ki çok sinirlendiniz, kendinize sorun: Benim aslında neye ihtiyacım var? Hangi ihtiyacım karşılanmadığı için sinirlendim? Bulduğunuz cevabı karşınızdaki kişiyle de paylaşın. “Şuna ihtiyacım vardı ve bu ihtiyacı karşılanmadığı için şu davranışın karşısında sinirlendim” gibi. Ve sonra ihtiyacınızı giderin.

Önceki ilişkilerinizden getirdiğiniz birikmiş üzüntü ya da öfkeyi temizleyin. Bunu yapmadığınız sürece, yaşadığınız her olayı sizi yaralayan olaya benzetip otomatik tepki vermeye devam edeceksiniz. Geçmişle ilgili depoladığınız yükü temizlemeden hayatınızın değişmesini beklemeyin.

Olaylara büyük pencereden bakın. Kişisel leştirmeyin. Büyük resimde olan bitenin o an hiç bilmediğiniz bir anlamı olduğunu hatırlayın. O anki çatışmanın 10 sene sonra hiçbir anlamı kalmayacağını düşünün. Yaşadığınız bu durum bana ne öğretiyor, bundan ne ders çıkarılabilir diye kendinize sorun.

Varsayımında bulunmayın. “Bana çiçek getirmede, demek ki beni sevmiyor” demek yerine neden çiçek getirmede öğrenmeye, anlamaya çalışın.

Beklediğiniz şeyi önce siz verin. İlgi bekliyorsanız, ilgi; anlayış bekliyorsanız anlayış... Yani bulmak istediğiniz şeyi önce kendinizde yaratın.

Bu yazıyı okuduktan sonra, “söylemesi kolay ama” diyerek söze başlamayın. Yazıyı tekrar okuyup gerçekten küçük küçük de olsa neleri değiştirebileceğinize bir daha bakın.